ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ

Vedic Literature of Ancient India

ଉପନିଷଦ

(ଉପନିଷତ୍)

Upanishad / उपनिषत्

୧୦୮ ଉପନିଷଦ (ଭାଗ – ୪)

108 Upanishad (Vol – 4)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଉପଦେଷ୍ଟା

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର

ସଂପାଦକ, ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା, ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା

ବେଦ ଉପନିଷଦ

ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକ 'ବେଦ ଯୁଗ'ର ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଉପନିଷଦ 'ଷଦ' ଶବ୍ଦରୁ ଆସିଅଛି, ଷଦ ଅର୍ଥାତ 'ବସିବା', ଏଥିରେ ପୂର୍ବରେ 'ଉପ' ଓ 'ନି' କୁ ଯୋଡା ଯାଇଛି । ଅର୍ଥାତ 'ଉପ' ର ଅର୍ଥ ପାଖରେ , 'ନି' ର ଅର୍ଥ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ, ତେଣୁ ଉପ-ନି-ଷଦ, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଲା, ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସିବା, ଅର୍ଥାତ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ପଣ ସହିତ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସି ବେଦର ଶେଷ ଭାଗ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା । **ଉପନିଷଦ**କୁ ବେଦର **ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତର** ବା ଅଂଶ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

ଯେହେତୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକ ବେଦର ଅନ୍ତ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ଏହାକୁ '**ବେଦାନ୍ତ**' ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଅଧିକାଂଶ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକର ବିଷୟବସ୍ତୁ '**ଆତ୍ମବିଦ୍ୟା** ଓ '**ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା** ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଏହାକୁ ଅନେକ ଗବେଷକ ବା ପଣ୍ଡିତ ବା ଜ୍ଞାନୀମାନେ ଅନେକ ଆଖ୍ୟା ଦେଇଛନ୍ତି ଯଥା – 'ଆଦି ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ' ଏହାକୁ 'ଆତ୍ମ ଓ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା' କହିଛନ୍ତି, 'ମାକ୍ସ ମୁଲ୍ଲେର୍' ଓ 'ପାଉଲ୍ ଦେଉସାନ୍' ଏହାକୁ 'ଗୁପ୍ତ ଶିକ୍ଷା', ଓ 'ପାଟ୍ରିକ୍ ଓଲିଭେଲ୍ଲେ' 'ଲୁକ୍କାୟିତ ଅର୍ଥ', ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ।

ଏହା କୁହାଯାଏ ଯେ, ଯେଉଁ ଶିଷ୍ୟ ମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ର, ଶିକ୍ଷା ଓ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଠିକ ରହୁଥିଲା, ସେଇମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଉପନିଷଦ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳୁଥିଲା । ସେଇଥିପାଇଁ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କୁ "**ଗୁପ୍ତ ବିଦ୍ୟା**" କୁହାଯାଏ ।

ଇତିହାସକାର ଓ ଗବେଷକ ମାନଙ୍କ ଅନୁସାରେ ବେଦରେ ସମୁଦାୟ **୧୦୮**ଟି ଉପନିଷଦ ଅଛି । ଏହିସବୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦ ଅଧୀନରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଓ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅନୁସାରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ବିଭକ୍ତିକରଣର ପଦ୍ଧତି ଗୁଡିକ ହେଲେ - **ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ**, ଓ **ଯୋଗ** । ଅର୍ଥାତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦର ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ, ଓ ଯୋଗ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକ ଅଛି । (ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଟେବୁଲରେ ଏହାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତକରଣ ପାଇ ପାରିବେ)

ଏସବୁ ଉପନିଷଦ ଭିତରୁ **ଦଶୋପନିଷଦ,** ଅର୍ଥାତ ୧୦ଟି ଉପନିଷଦକୁ 'ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ' ଭାବରେ ମାନନ୍ତି, ଏଥିରେ, ପରେ ଆଉ ୩ଟି ଉପନିଷଦ ଯୋଗ କରାଯାଇ ଏହାକୁ ୧୩ଟି କରିଦିଆଗଲା । ତେଣୁ **୧୩ଟି ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ**, ସେଗୁଡିକ ହେଲେ - (ଦଶୋପନିଷଦ) - ଈଶ, କେନ, କଠ, ପ୍ରଶ୍ନ, ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଐତରେୟ, ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ ଓ ବୃହଦାରଣ୍ୟକ, (ଅତିରିକ୍ତ) - କୌଷୀତକି, ଶ୍ୱେତାଶ୍ୱତର ଓ ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ ।

ବେଦ - ଉପନିଷଦ ସଂଗଠନ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ନ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଋଗ୍ ବେଦ	୧୦	ଐତରେୟ, କୌଷୀତକି	ଆତ୍ମବୋଧ, ମୁଦ୍ଗଲ	ନିର୍ବାଣ	ତ୍ରିପୁରା, ସୌଭାଗ୍ୟଲକ୍ଷ୍ମୀ, ବହ୍ବୃଚ,	-	ଅକ୍ଷମାଳିକା	ନାଦବିନ୍ଦୁ
ସାମବେଦ	୧୬	ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ, କେନ	ବଜ୍ରସୂଚୀ, ମହା, ସାବିତ୍ରୀ,	ଆରୁଣେୟ, ମୈତ୍ରେୟ, ସଂନ୍ୟାସ, କୁଣ୍ଡିକା	-	ବାସୁଦେବ, ଅବ୍ୟକ୍ତ	ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଜାବାଲ, ଜବାଲି	ଯୋଗଚୂଡାମଣି, ଦର୍ଶନ
କୃଷ୍ଣ ଯଜୁର୍ବେଦ	୩୨	କଠ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଶ୍ବେତାଶ୍ବତର, ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ,	ସର୍ବସାର, ଶୁକରହସ୍ୟ, ସ୍କନ୍ଦ, ଗର୍ଭ, ଶାରୀରକ, ଏକାକ୍ଷର, ଅକ୍ଷି	ବ୍ରହ୍ମ, ଅବଧୂତ, କଠଶ୍ରୁତି	ସରସ୍ବତୀ ରହସ୍ୟ	ନାରାୟଣ, କଳି ସନ୍ତରଣ	କୈବଲ୍ୟ, କାଳାଗ୍ନି ରୁଦ୍ର, ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତି, ରୁଦ୍ରହୃଦୟ, ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମ	ଅମୃତବିନ୍ଦୁ, ତେଜୋବିନ୍ଦୁ, ଅମୃତନାଦ, କ୍ଷୁରିକା, ଧ୍ୟାନବିନ୍ଦୁ, ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା, ଯୋଗତତ୍ତ୍ବ, ଯୋଗଶିଖା, ଯୋଗକୁଣ୍ଡଳିନୀ, ବରାହ
ଶୁକ୍ଳ ଯଜୁର୍ବେଦ	୧୮	ଈଶ, ବୃହଦାରଣ୍ୟକ	ସୁବାଲ, ମନ୍ତ୍ରିକ, ନିରାଲମ୍ବ, ପୈଙ୍ଗଲ, ଅଧ୍ୟାତ୍ମ, ମୁକ୍ତିକା	ଜାବାଲ, ଭିକ୍ଷୁକ, ତୁରୀୟାତୀତ ଅବଧୂତ, ୟାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟ, ଶାଟ୍-ୟାୟନୀୟ,	-	ତାରସାର	-	ଅଦ୍-ବୟ ତାରକ, ହଂସ, ତ୍ରିଶିଖ-ବ୍ରାହ୍ମଣ, ମଣ୍ଡଳ-ବ୍ରାହ୍ମଣ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ନ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଅଥର୍ବ ବେଦ	୩୨	ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ପ୍ରଶ୍ନ,	ଆତ୍ମା, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ପ୍ରାଣାଗ୍ନିହୋତ୍ର	ଆଶ୍ରମ, ନାରଦପରିବ୍ରାଜକ, ପରମହଂସ, ପରମହଂସ ପରିବ୍ରଜକ, ପରଂବ୍ରହ୍ମ,	ସୀତା, ଦେବୀ, ତ୍ରିପୁରାତାପିନୀ, ଭାବନ	ନୃସିଂହ ତାପନୀୟ, ମହାନାରାୟଣ, ରାମ ରହସ୍ୟ, ରାମ ତାପନୀୟ, ଗୋପାଳ-ତାପନୀ, କୃଷ୍ଣ, ହୟଗ୍ରୀବ, ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ, ଗରୁଡ଼	ଅଥର୍ବସିରସ୍, ଅଥର୍ବଶିଖା, ବୃହଜ୍ଜାବାଲ, ଶରଭ, ଭସ୍ମଜାବାଲ, ଗଣପତ୍ୟର୍ଥବ ଶୀର୍ଷ	ଶାଣ୍ଡିଲ୍ୟ, ପଶୁପତିବ୍ରହ୍ମ, ମହାବାକ୍ୟ
ସର୍ବମୋଟ	୧୦୮	୧୩	୨୧	୧୯	୮	୧୪	୧୩	୨୦

ପ୍ରୀୟ ପାଠକ,

ବିଭିନ୍ନ ସୂତ୍ରରୁ ଉପଲବ୍ଧ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମାନ୍ୟ ଅନ୍ତର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ, ଏହା ଭୁଲ୍ କିମ୍ବା ତୃଟିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ଏହା କେବଳ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସଂସ୍କରଣ ଅଟେ । ଏହି ଉପନିଷଦ ସଂସ୍କରଣରେ ୧୯୪୮ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ "ଇଶାଦି ବିଂଶୋତ୍ତରଶତୋପନିଷଦଃ" ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।

ଆମ ଜ୍ଞାନ ଅବଧିରେ, ଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ ସମସ୍ତ ସାବଧାନ, ଓ ଯତ୍ନର ସହିତ ଓଡିଆରେ ରୂପାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଭୁଲ୍ ବା ତୃଟି ରହିଥାଇପାରେ, ଯଦି କିଛି ତୃଟି ରହିଯାଇଥାଏ, ତାହା ସଂପାଦକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରକୁ ଆଣିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ଆଶାକରୁଛି, ଏହା ସମସ୍ତ ଓଡିଆ ଭାଷା ଭାଷୀ ଜ୍ଞାନଲିପ୍ସୁ ଜନମାନଙ୍କ କାମରେ ଆସିବ ଓ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ, ତଥା ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇ ଭାରତର ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ବଜାୟ ରଖିବେ ।

ତାରିଖ - ୧୦.୦୯.୨୦୨୧

ଗଣେଶ ଚତୁର୍ଥୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

ସଂସାରଫଳ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡା, ଓଡିଶା

ବୈଷ୍ଣବ ଉପନିଷଦ

(Vaishnava Upanishad)

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

କୃଷ୍ଣ ଉପନିଷଦ

(Krushnopanisat / Krushna Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ତରଣୀସେନ ମେହେର

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

prakash@scholarshoppe.com

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ

ଶ୍ରୀ ତରଣୀସେନ ମେହେର

ବଲାଙ୍ଗୀର, ଓଡ଼ିଶା,

mehertaranisen1@gmail.com

କୃଷ୍ଣୋପନିଷତ୍ / କୃଷ୍ଣ ଉପନିଷଦ

।। ଅଥ କୃଷ୍ଣୋପନିଷତ୍ ।।

ଯୋ ରାମଃ କୃଷ୍ଣତାମେତ୍ୟ ସାର୍ବାତ୍ମ୍ୟଂ ପ୍ରାପ୍ୟ ଲୀଲୟା ।
ଅତୋଷୟଦ୍ଦେବମୌନିପଟଲଂ ତଂ ନତୋଽସ୍ମ୍ୟହମ୍ ।।

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୃଣୁୟାମ ଦେବା ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷଭିର୍ୟଜତ୍ରାଃ ।।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଂସସ୍ତନୂଭିର୍ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ୟଦାୟୁଃ ।।
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୂଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।।
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍କ୍ଷ୍ୟୋଽରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।।

ହରିଃ ଓଁ ।।
ଶ୍ରୀମହାବିଷ୍ଣୁଂ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦଲକ୍ଷଣଂ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଂ
ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ସର୍ବାଙ୍ଗସୁନ୍ଦରଂ ମୁନୟୋ ବନବାସିନୋ ବିସ୍ମିତା ବଭୂବୁଃ ।
ତଂ ହୋଚୁର୍ନୋଽବଦ୍ୟମବତାରାନ୍ୱୈ ଗଣ୍ୟନ୍ତେ ଆଲିଙ୍ଗାମୋ ଭବନ୍ତମିତି ।
ଭବାନ୍ତରେ କୃଷ୍ଣାବତାରେ ୟୂୟଂ ଗୋପିକା ଭୂତ୍ୱା ମାମାଲିଙ୍ଗଥ
ଅନ୍ୟେ ୟେଽବତାରାସ୍ତେ ହି ଗୋପା ନ ସ୍ତ୍ରୀଶ୍ଚ ନୋ କୁରୁ ।
ଅନ୍ୟୋନ୍ୟବିଗ୍ରହଂ ଧାର୍ୟଂ ତବାଙ୍ଗସ୍ପର୍ଶନାଦିହ ।
ଶଶ୍ୱତ୍ସ୍ପର୍ଶୟିତାଽସ୍ମାକଂ ଗୃଣ୍ହୀମୋଽବତାରାନ୍ୱୟମ୍ ।। ୧ ।।

ରୁଦ୍ରାଦୀନାଂ ବଚଃ ଶୃତ୍ୱା ପ୍ରୋବାଚ ଭଗବାନ୍ସ୍ୱୟମ୍ ।
ଅଙ୍ଗସଙ୍ଗଂ କରିଷ୍ୟାମି ଭବଦ୍ୱାକ୍ୟଂ କରୋମ୍ୟହମ୍ ।। ୨ ।।

Not For Commercial Use

ମୋଦିତାସ୍ତେ ସୁରାଃ ସର୍ବେ କୃତକୃତ୍ୟାଧୁନା ବୟମ୍ |
ୟୋ ନନ୍ଦଃ ପରମାନନ୍ଦୋ ୟଶୋଦା ମୁକ୍ତିଗେହିନୀ || ୩ ||

ମାୟା ସା ତ୍ରିବିଧା ପ୍ରୋକ୍ତା ସତ୍ତ୍ୱରାଜସତାମସୀ |
ପ୍ରୋକ୍ତା ଚ ସାତ୍ତ୍ୱିକୀ ରୁଦ୍ରେ ଭକ୍ତେ ବ୍ରହ୍ମଣି ରାଜସୀ || ୪ ||

ତାମସୀ ଦୈତ୍ୟପକ୍ଷେଷୁ ମାୟା ତ୍ରେଧା ହ୍ୟୁଦାହୃତା |
ଅଜେୟା ବୈଷ୍ଣବୀ ମାୟା ଜପ୍ୟେନ ଚ ସୁତା ପୁରା || ୫ ||

ଦେବକୀ ବ୍ରହ୍ମପୁତ୍ରା ସା ୟା ବେଦୈରୁପଗୀୟତେ |
ନିଗମୋ ବସୁଦେବୋ ୟୋ ବେଦାର୍ଥଃ କୃଷ୍ଣରାମୟୋଃ || ୬ ||

ସ୍ତୁବତେ ସତତଂ ୟସ୍ତୁ ସୋଽବତୀର୍ଣ୍ଣୋ ମହୀତଲେ |
ବନେ ବୃନ୍ଦାବନେ କ୍ରୀଡନ୍-ଗୋପଗୋପୀସୁରୈଃ ସହ || ୭ ||

ଗୋପ୍ୟୋ ଗାବ ଋଚସ୍ତସ୍ୟ ୟଷ୍ଟିକା କମଲାସନଃ |
ବଂଶସ୍ତୁ ଭଗବାନ୍-ରୁଦ୍ରଃ ଶୃଙ୍ଗମିନ୍ଦ୍ରଃ ସଗୋସୁରଃ || ୮ ||

ଗୋକୁଲଂ ବନବୈକୁଣ୍ଠଂ ତାପସାସ୍ତତ୍ର ତେ ଦ୍ରୁମାଃ |
ଲୋଭକ୍ରୋଧାଦୟୋ ଦୈତ୍ୟାଃ କଲିକାଲସ୍ତିରସ୍କୃତଃ || ୯ ||

ଗୋପରୂପୋ ହରିଃ ସାକ୍ଷାନ୍ମାୟାବିଗ୍ରହଧାରଣଃ |
ଦୁର୍ବୋଧଂ କୁହକଂ ତସ୍ୟ ମାୟୟା ମୋହିତଂ ଜଗତ୍ || ୧୦ ||

ଦୁର୍ଜୟା ସା ସୁରୈଃ ସର୍ବୈର୍ଧୃଷ୍ଟିରୂପୋ ଭବେଦ୍ୱିଜଃ |
ରୁଦ୍ରୋ ୟେନ କୃତୋ ବଂଶସ୍ତସ୍ୟ ମାୟା ଜଗତ୍କଥମ୍ || ୧୧ ||

Not For Commercial Use

ବଲଂ ଜ୍ଞାନଂ ସୁରାଣାଂ ବୈ ତେଷାଂ ଜ୍ଞାନଂ ହୃତଂ କ୍ଷଣାତ୍ ।
ଶେଷନାଗୋ ଭବେଦ୍ରାମଃ କୃଷ୍ଣୋ ବ୍ରହ୍ମୈବ ଶାଶ୍ୱତମ୍ ।। ୧୨ ।।

ଅଷ୍ଟାବଷ୍ଟସହସ୍ରେ ଦ୍ୱେ ଶତାଧିକ୍ୟଃ ସ୍ତ୍ରିୟସ୍ତଥା ।
ଋଚୋପନିଷଦସ୍ତା ବୈ ବ୍ରହ୍ମରୂପା ଋଚଃ ସ୍ତ୍ରିୟଃ ।। ୧୩ ।।

ଦ୍ୱେଷଶ୍ଚାଣୂରମଲ୍ଲୋଽୟଂ ମତ୍ସରୋ ମୁଷ୍ଟିକୋ ଜୟଃ ।
ଦର୍ପଃ କୁବଲୟାପୀଡୋ ଗର୍ବୋ ରକ୍ଷଃ ଖଗୋ ବକଃ ।। ୧୪ ।।

ଦୟା ସା ରୋହିଣୀ ମାତା ସତ୍ୟଭାମା ଧରେତି ବୈ ।
ଅଘାସୁରୋ ମହାବ୍ୟାଧିଃ କଲିଃ କଂସଃ ସ ଭୂପତିଃ ।। ୧୫ ।।

ଶମୋ ମିତ୍ରଃ ସୁଦାମା ଚ ସତ୍ୟାକ୍ରୁରୋଦ୍ଧବୋ ଦମଃ ।
ୟଃ ଶଙ୍ଖଃ ସ ସ୍ୱୟଂ ବିଷ୍ଣୁର୍ଲକ୍ଷ୍ମୀରୂପୋ ବ୍ୟବସ୍ଥିତଃ ।। ୧୬ ।।

ଦୁଗ୍ଧସିନ୍ଧୌ ସମୁତ୍ପନ୍ନୋ ମେଘଘୋଷସ୍ତୁ ସଂସ୍ମୃତଃ ।
ଦୁଗ୍ଧୋଦଧିଃ କୃତସ୍ତେନ ଭଗ୍ନଭାଣ୍ଡୋ ଦଧିଗ୍ରହେ ।। ୧୭ ।।

କ୍ରୀଡତେ ବାଲକୋ ଭୂତ୍ୱା ପୂର୍ବବତ୍ସୁମହୋଦଧୌ ।
ସଂହାରାର୍ଥଂ ଚ ଶତ୍ରୂଣାଂ ରକ୍ଷଣାୟ ଚ ସଂସ୍ଥିତଃ ।। ୧୮ ।।

କୃପାର୍ଥେ ସର୍ବଭୂତାନାଂ ଗୋପ୍ତାରଂ ଧର୍ମମାତ୍ମଜମ୍ ।
ୟତ୍ସ୍ରଷ୍ଟୁମୀଶ୍ୱରେଣାସୀତ୍ତଚ୍ଚକ୍ରଂ ବ୍ରହ୍ମରୂପଧୃକ୍ ।। ୧୯ ।।

ଜୟନ୍ତୀସଂଭବୋ ବାୟୁଶ୍ଚମରୋ ଧର୍ମସଂଜ୍ଞିତଃ ।
ୟସ୍ୟାସୌ ଜ୍ୱଲନାଭାସଃ ଖଡ୍ଗରୂପୋ ମହେଶ୍ୱରଃ ।। ୨୦ ।।

କଶ୍ୟପୋଲୂଖଲଃ ଖ୍ୟାତୋ ରଜ୍ଜୁର୍ମାତାଽଦିତିସ୍ତଥା ।
ଚକ୍ରଂ ଶଙ୍ଖଂ ଚ ସଂସିଦ୍ଧିଂ ବିନ୍ଦୁଂ ଚ ସର୍ବମୂର୍ଧନି ।। ୨୧ ।।

Not For Commercial Use

ୟାବନ୍ତି ଦେବରୂପାଣି ବଦନ୍ତି ବିଭୁଧା ଜନାଃ ।
ନମନ୍ତି ଦେବରୂପେଭ୍ୟ ଏବମାଦି ନ ସଂଶୟଃ ।। ୨୨ ।।

ଗଦା ଚ କାଳିକା ସାକ୍ଷାତ୍ସର୍ବଶତ୍ରୁନିବର୍ହିଣୀ ।
ଧନୁଃ ଶାର୍ଙ୍ଗଂ ସ୍ୱମାୟା ଚ ଶରତ୍କାଲଃ ସୁଭୋଜନଃ ।। ୨୩ ।।

ଅବ୍-ଜକାଣ୍ଡଂ ଜଗଦ୍ବୀଜଂ ଧୃତଂ ପାଣୌ ସ୍ୱଲୀଲୟା ।
ଗରୁଡୋ ବଟଭାଣ୍ଡୀରଃ ସୁଦାମା ନାରଦୋ ମୁନିଃ ।। ୨୪ ।।

ବୃନ୍ଦା ଭକ୍ତିଃ କ୍ରିୟା ବୁଦ୍ଧିଃ ସର୍ବଜନ୍ତୁପ୍ରକାଶିନୀ ।
ତସ୍ମାନ୍ନ ଭିନ୍ନଂ ନାଭିନ୍ନମାଭିର୍ଭିନ୍ନୋ ନ ବୈ ବିଭୁଃ ।।
ଭୂମାବୁତ୍ତାରିତଂ ସର୍ବଂ ବୈକୁଣ୍ଠଂ ସ୍ୱର୍ଗବାସିନାମ୍ ।। ୨୫ ।।

ସର୍ବତୀର୍ଥଫଲଂ ଲଭତେ ୟ ଏବଂ ବେଦ । ଦେହବନ୍ଧାଦ୍ୱିମୁଚ୍ୟତେ ଇତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ।।

ହରିଃ ଓଁ ତତ୍ସତ୍ ।।

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୃଣୁୟାମ ଦେବା ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷଭିର୍ୟଜତ୍ରାଃ ।।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଂସସ୍ତନୂଭିର୍ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ୟଦାୟୁଃ ।।
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୂଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।।
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍କ୍ଷ୍ୟୋଽରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।।

।। ଇତି କୃଷ୍ଣୋପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ।।

Not For Commercial Use